

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318201460
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5318201460.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejstříka, v právnej veci žalobcu A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XXX, zastúpeného Centrom správnej pomoci, so sídlom Silvánska 459/11, Bratislava, IČO: 51 937 573, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, o určenie neplatnosti zmluvy a o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Čadca, č.k. 5C/26/2018-402 zo dňa 14.10.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1) Napadnutým uznesením Okresný súd Čadca zastavil konanie a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vo veci opätovne rozhodoval po tom, ako Krajský súd v Žiline uznesením 9Co/227/2019-268 zo dňa 30.04.2020 zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 5C/26/2018-218 zo dňa 07.03.2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Svoje rozhodnutie založil na ust. § 230, § 161 ods. 2 CSP, § 41 ods. 1, 2, § 45, § 46 ods. 1, 2, 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keď konštatoval existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci rozhodcovským rozsudkom Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov z.z.p.o. sp. zn. 36/11/15 zo dňa 18.10.2016, právoplatným dňa 24.03.2017, vykonateľným dňa 28.03.2017. Mal za to, že ide vo veci o neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. V konaní bolo nesporné, že žalobca nepodal žalobu o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku podľa § 45, 46 zákona č. 335/2014 Z. z. a tento rozsudok sa tak stal právoplatným a vykonateľným. Rozhodcovský súd posudzoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ako podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, tak aj zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Rozhodcovský súd mal za to, že rozhodcovská zmluva bola platne uzatvorená a k preskúmaniu otázky jej platnosti môže všeobecný súd pristúpiť iba v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia, v ktorej ide o spor medzi tými istými účastníkmi konania z toho istého skutku, z toho istého zmluvného vzťahu, ktorý dej už bol právne kvalifikovaný v právoplatnom rozhodcovskom rozsudku na plnenie, nemožno obchádzať právnu úpravu týkajúcu sa žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Na základe uvedeného na argumentáciu žalobcu, týkajúcu sa neplatnosti, či neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy v súdnej veci neprihliadal. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP s poukazom na úspech žalovaného v konaní.

2) Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom zástupcu odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na nové konanie a nové rozhodnutie, v ktorom rozhodne o neplatnosti

predmetnej zmluvy, o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy a o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.017,81 eur spolu s príslušenstvom a trovami konania a trovami právneho zastúpenia. Rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné, v rozpore s Ústavou SR a úniovým právom, ktoré odporuje zákonu a za také, ktoré ho diskriminuje oproti mnohým iným spotrebiteľom v obdobných veciach. Namietal, že súd vôbec nerozhodoval o navrhovaných výrokoch ako žiadal v žalobe, nepodrobil zmluvu súdnej kontrole, neposkytol súdnu ochranu spotrebiteľovi a nesprávnym spôsobom posúdil konanie žalovaného, ktorý dlhodobo klame spotrebiteľov. V ďalšom tvrdil skutočnosti, ktoré spôsobujú neplatnosť zmluvy č. 8100058999 zo dňa 11.12.2013, na základe čoho žiada vydanie bezdôvodného obohatenia. Neplatnosť zmluvy spôsobuje, že názov zmluvy je neplatný lebo neobsahuje názov zmluvy „spotrebiteľský úver“; spotrebiteľ dostal zmluvu pri podpise; v záhlaví zmluvy nie je uvedený štatutár firmy a v záhlaví je uvedený len zástupca veriteľa G. C. na základe plnej moci, ktorá nie je priložená k zmluve; RPMN bola nesprávne vypočítaná; predmet zmluvy bol neplatný pretože je uvedená poskytnutá čiastka úveru 1.500,- eur a skutočne bolo vyplatené 1.284,25 eur; cena úveru je 3.375,54 eur avšak ročný úrok je 70,01 % čo je hrubá úžera; v zmluve chýba dátum prvej splátky, termín ukončenia zmluvy, dátum poslednej splátky; spotrebiteľ podpísal tlačivo, ktoré bolo odoslané na centrálu na podpis a v bode 6. Údaje o schválenom revolvingovom úvere boli dodatočne dopísané na centrále bez informovania spotrebiteľa; zmluva je formulárová; bod 8.1, ktorý obsahuje Dohodu o poskytnutí služby nebol vysvetlený spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou za čo si dodávateľ úveru zrazil poplatok 215,75 eur. Predmetná zmluva o pôžičke bola žalobcovi preložená ako predtlačená, formulárová zmluva, ktorej obsah nemohol ovplyvniť a musel ju podpísať tak, ako mu bola predložená, dokonca dodatočne po podpise spotrebiteľa dopisovali časť zmluvy v bode 6. bez oznámenia spotrebiteľovi. V odvolaní zároveň tvrdil dôvody, pre ktoré rozhodcovská zmluva podľa jeho názoru predstavuje neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ. S rozhodcovskou zmluvou nebol oboznámený, len mu bola podstrčená na podpis druhá strana ako súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere. S poukazom na neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nemal rozhodcovský súd vôbec právomoc rozhodovať danú vec, a preto rozhodcovský rozsudok možno považovať za nulitný právny akt. V konaní bola porušená zásada ústnosti (keď vec sa neprejednála v jeho prítomnosti a nemohol sa vyjadriť k vykonaným dôkazom) a právo na spravodlivý proces. Súd neodôvodnil jeho písomné námietky a vyjadrenia. Právoplatnosť nemohla nikdy vzniknúť, nakoľko žalobný petít bol rozdielny a pretože rozhodcovský rozsudok je neplatný právny úkon, pričom poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 371/2018-43 zo dňa 20.06.2018 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/235/2017 zo dňa 27.03.2019. Súd prvej inštancie sa nezaoberal otázkou neplatnosti zmluvy a ani tým, či rozhodcovský rozsudok je platný alebo neplatný právny úkon. Súd nesprávne posudzoval rozhodcovský rozsudok podľa zákona č. 335/2014 Z. z. Keďže rozhodcovská zmluva bola uzatvorená ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účinného od 01.01.2015, mal za to, že platnosť rozhodcovskej zmluvy treba posudzovať podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31.12.2014. Nakoľko súd v konaní nezistil existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci rozhodcovským rozsudkom Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov z.z.p.o. sp. zn. 36/11/15 zo dňa 18.10.2016, právoplatný dňa 24.03.2017, vykonateľný dňa 28.03.2017, ide vo veci o odstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offa a vyhlásiť Rozhodcovskú zmluvu za neplatnú.

3) Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu k odvolaniu uviedol, že ho považuje za nedôvodné a napadnuté uznesenie navrhol potvrdiť. Nie je sporné, že žalobca nepodal žalobu o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku podľa § 45, 46 zákona č. 335/2014 Z. z. a tento rozsudok sa tak stal právoplatným a vykonateľným. Podľa § 228 ods. 1 CSP v spojení s § 41 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z. je nutné rešpektovať uvedený rozsudok, ktorý ukladá povinnosť niečo plniť, podľa spotrebiteľskej zmluvy, ako prekážku veci rozsúdenej, i pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť v súvislosti s plnením na tú istú zmluvu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoCsp/20/2020 zo dňa 31.08.2020. Platnosť rozhodcovskej doložky, resp. jej neprijateľnosť, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom, môže byť po vydaní rozhodcovského rozsudku skúmaná v rámci posudzovania existencie vykonateľného exekučného titulu v exekučnom konaní, prípadne v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

4) Žalobca prostredníctvom zástupcu v odvolacej replike uviedol, že má za to, že jeho žaloba, odvolanie a vyjadrenia sú dôvodné. Žalobca nemôže požadovať zrušenie rozhodcovského rozsudku, keďže

samotná zmluva je od počiatku neplatná. Zotrvál na dôvodoch neplatnosti zmluvy č. 8100058999 zo dňa 11.12.2013, ktoré špecifikoval v odvolaní.

Mal za to, že rozhodcovská zmluva zo dňa 11.12.2013 predstavuje neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Vo vyjadrení zopakoval argumentáciu uvedenú v odvolaní a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol v zmysle jeho žaloby.

5) Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu v odvolacej duplike uviedol, že žalobcom uvádzané tvrdenia považuje za nedôvodné. Poukázal na fakt, kedy súd prvej inštancie sa riadil pokynom odvolacieho súdu v uznesení č.k. 9Co/227/2019-268 zo dňa 30.04.2020. Pokiaľ žalobca spochybňuje podpis / uzavretie úverovej zmluvy, je nutné dať do pozornosti skutočnosť, že pri mene zástupcu - G. C. - sa uvádza, že koná na základe plnej moci. Plná moc nemusí byť pripojená k zmluve. Toto tvrdenie má oporu v súdnej praxi, (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 99/2013 „Ustanovenia § 40 a § 46 Občianskeho zákonníka ani iný právny prepis nevyžadujú výslovne, aby plná moc bola súčasťou kúpnej zmluvy“). Tvrdenia žalobcu o RPMN, či o odplate za úver sú bez opory v akomkoľvek dôkaze a zrejme výsledkom bližšie nešpecifikovaného výpočtu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

6) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

7) Odvolací súd preskúmaním napadnutého uznesenia, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - žalobca, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, na ktorých súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil.

8) Na zdôraznenie správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu je potrebné podotknúť, že súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. (§ 161 ods. 1, 2 CSP). Existencia a cieľ procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu čl. 1 CSP. Medzi negatívne procesné podmienky možno zaradiť prekážku litispendencie a rozhodnutej veci (§ 230 CSP), pri ktorej pokiaľ súd zistí existenciu prekážky právoplatného rozhodnutia vo veci, ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorý vedie vždy k zastaveniu konania. Súd prvej inštancie správne zastavil konanie, keď v predmetnej veci zistil existenciu neodstrániteľného nedostatku a to prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicatae). Odvolací súd sa v tomto smere stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré viedli súd prvej inštancie k zastaveniu konania a na tieto poukazuje. Nebolo sporným, že rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov z.z.p.o. sp. zn. 36/11/15 zo dňa 18.10.2016 nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2017 a vykonateľnosť dňa 28.03.2017 v dôsledku toho, že žalobca (v danom konaní ako žalovaný) neinicioval v lehote 3 mesiacov konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku (§ 45, § 46 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z.) aj napriek tomu, že o tejto možnosti bol v rozhodcovskom rozsudku poučený.

9) Prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicatae) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej

stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak. Rozhodcovský súd si v konaní založil svoju právomoc na základe rozhodcovskej zmluvy č. 8100058999 zo dňa 11.12.2013, ktorej neplatnosti sa žalobca domáha v tomto konaní a zároveň v ňom rozhodoval o nároku žalovaného (v rozhodcovskom konaní v postavení žalobcu), ktorý odvíjal z rovnakej zmluvy č. 8100058999 zo dňa 11.12.2013, akej sa žalobca v tomto konaní dožaduje určenia jej neplatnosti a vydania bezdôvodného obohatenia, a preto neobstojí tvrdenie žalobcu, že nejde o právoplatnú vec (tú istú - rovnakú vec), čo odôvodňoval tým, že žalobný petít bol rozdielny ako v predmetnej veci.

10) Pokiaľ žalobca namieta, že súd vôbec nerozhodoval o jeho navrhovaných výrokoch ako žiadal v žalobe a neposkytol mu ako spotrebiteľovi ochranu, odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď najskôr skúmal, či má splnené všetky podmienky, za ktorých môže vo veci konať a rozhodnúť, pričom zistil prekážku právoplatne rozhodnutej veci, v dôsledku čoho sa už ani nemohol zaoberať žalovanými nárokmi žalobcu a tieto skúmať a musel konanie zastaviť. Súd prvej inštancie potom správne konštatoval, že žalobca bol v rozhodcovskom konaní pasívny po doručení rozhodcovského rozsudku (rozhodcovský rozsudok bol doručený na základe fikcie doručenia z dôvodu neprevzatia zásielky v odbernej lehote) a nepodal vo veci žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonnej lehote, ktorú skutočnosť už nie je možné konvalidovať v tomto konaní.

11) Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe podmienok zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý aj bez zvýšenej iniciatívy procesnej strany - spotrebiteľa, ukladá rozhodcovskému súdu preskúmať ex lege spotrebiteľskú zmluvu, ako aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu (viď § 2 ods. 1, § 3 ods. 2, 3, 6 a 7, § 28 ods. 6, § 39 ods. 2, § 45 ods.1 písm. e/). Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd vykonal dokazovanie aj zmluvou o revolvingovom úvere č.8100058999 zo dňa 11.12.2013 a aj rozhodcovskou zmluvou zo dňa 11.12.2013 a tieto vyhodnotil v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka ako i zákona č. 129/2010 Z. z.

12) Odvolací súd zároveň nezistil ani pochybenie súdu prvej inštancie, keď žalobca namietal, že jeho vec sa neprejednávala v jeho prítomnosti a nemohol sa vyjadriť k vykonaným dôkazom. Súd prvej inštancie rozhodol vec na pojednávaní dňa 14.10.2021, na ktoré bol žalobca (predvolanie doručené dňa 23.09.2021), ako aj jeho zástupca (predvolanie doručené dňa 22.09.2021) riadne predvolaný, avšak žalobca sa naň dostavil až po vyhlásení rozhodnutia - po skončení pojednávania. Odňatím možnosti konať pred súdom nie je ani taký postup, keď sa strane odňala možnosť konať pred ním len pre časť konania, t. j. mohla teda neskôr ako v tomto prípade v rámci odvolacieho konania svoje práva, a teda aj svoj vplyv na výsledok konania uplatniť, čo aj žalobca učinil.

13) Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný mal v odvolacom konaní úspech, má preto aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).